

Güzelbahçe'nin (İzmir) Yaşlı Dostu Kent Potansiyeli: Mahalle Düzeyinde Mekânsal ve Sosyal Bir Değerlendirme

Emine MALKOÇ TRUE¹, **İpek ALTUĞ TURAN¹**, **Hatice SÖNMEZ TÜREL¹**, **Ayşe KALAYCI²**, **Gökçe GÖNÜLLÜ SÜTÇÜOĞLU³**, **Aytuğ ONAN⁴**, **Erhan Vecdi KÜÇÜKERBAŞ¹**, **Deniz KARADAN^{5*}**, **Ecem ÜN⁵**

¹Ege Üniversitesi, Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü, İzmir, TÜRKİYE

²İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi, Şehir ve Bölge Planlama Bölümü, İzmir, TÜRKİYE

³İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Merkezi Araştırma Laboratuvarları Uygulama ve Araştırma Merkezi, İzmir, TÜRKİYE

⁴İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi, Bilgisayar Mühendisliği Bölümü, İzmir, TÜRKİYE

⁵Ege Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İzmir, TÜRKİYE

Öz: Küresel demografik dönüşüm, kent planlaması ve sosyal politikaları etkileyerek hızla artan yaşlı nüfusla birlikte altyapı ve kamusal mekânların yeniden tasarlanmasını zorunlu kılmaktadır. Yaşlıların karşılaştığı fiziksel, sosyal ve ekonomik engeller, yaşlı dostu kent yaklaşımını ulusal ve yerel düzeyde öncelikli hale getirmiştir. Bu bağlamda, Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tarafından geliştirilen yaşlı dostu kent kriterleri, yaşlılar için erişilebilir ve kapsayıcı şehirler oluşturmak üzere çok boyutlu bir çerçeve sunmaktadır. Türkiye’de artan yaşlı nüfus göz önüne alındığında, yerel ihtiyaç analizleri ve yaşlı dostu stratejilerin geliştirilmesini giderek daha önemli hale gelmektedir. Bu çalışma, İzmir’in Güzelbahçe ilçesinden seçilen dokuz mahallenin mevcut durumu, yaşlıların sosyal ve mekânsal yaşam pratiklerini ve yaşlılar için sundukları fırsat, engel ve dönüşüm potansiyelini değerlendirmektedir. Yerel yöneticilere ve politika yapıcılara yaşlı dostu yaklaşımlar konusunda rehberlik etmek ve yaşlıların topluma aktif katılımını destekleyecek öneriler geliştirmeyi hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Yaş dostu uygulamalar, aktif yaşlanma, Güzelbahçe

The Age-Friendly City Potential of Güzelbahçe (Izmir): A Spatial and Social Assessment at the Neighbourhood Level

Abstract: Global demographic change is reshaping urban planning and social policies, making the redesign of infrastructure and public spaces necessary alongside the rapidly increasing elderly population. The physical, social, and economic barriers faced by elderly people have made the age-friendly city approach a priority at both national and local levels. In this context, the age-friendly city criteria developed by the World Health Organization (WHO) provide a multidimensional framework to create accessible and inclusive cities for the elderly. Considering the growing elderly population in Turkey, local needs assessments and the development of age-friendly strategies are becoming increasingly important. This study evaluates the current situation of nine selected neighborhoods in the Güzelbahçe district of İzmir, examining the social and spatial living practices of elderly people as well as the opportunities, barriers, and transformation potential these neighborhoods offer for the elderly. It aims to guide local administrators and policymakers on age-friendly approaches and to develop recommendations that support the active participation of elderly people in society.

Keywords: Age-friendly applications, active ageing, Güzelbahçe

GİRİŞ

İnsan yaşamı doğumla başlayıp ölümlerle sona erer ve çocukluk, gençlik, yetişkinlik ile yaşlılık dönemlerinden oluşmaktadır. Türk Dil Kurumu’na (2025) göre yaş, doğumdan itibaren geçen ve yıl ile ölçülen süredir; yaşlılık ise yaşlı olma durumu, ihtiyarlıktır. Karakuş (2015) ise yaşlılığı doğal ve kaçınılmaz bir süreç olarak tanımlamaktadır. Genetik, beslenme, çevre ve kültürel faktörler yaşlılığın erken veya geç, sorunlu ya da az sorunlu olması üzerinde etkilidir.

Bu tanımlar ışığında, Dünya Sağlık Örgütü, 1980’lerde 65 yaş ve üzerini temel alarak yaşlılığı genç yaşlılık (65-74), orta

yaşlılık (75-84) ve ileri yaşlılık (85+) olarak sınıflandırmıştır (Karakuş, 2015).

Yaşam süresinin uzaması ve doğurganlığın azalmasıyla yaşlı nüfus oranı artmakta, bu da toplumsal yapıyı etkilemektedir (Şentürk, 2018). Yaşlanma, doğumdan ölüme kadar süren biyolojik, psikolojik ve sosyal bir süreçtir ve işlevselliğin

* Sorumlu yazar: denizkaradann@gmail.com

Bu çalışma TÜBİTAK COST 1230301 nolu proje kapsamında desteklenmiştir.

Geliş tarihi: 5 Temmuz 2025

Kabul tarihi: 10 Eylül 2025

Araştırma için özgün olarak hazırlanan gözlem formunun “Genel Bilgiler” bölümünde mahalle adı, muhtarın adı, iletişim bilgileri, görev süresi ve TÜİK verilerine göre 65 yaş ve üzeri nüfus bilgileri yer almaktadır.

İkinci bölüm olan “Sorular” kısmında ise mahalle muhtarlarına çeşitli sorular yöneltilmiştir. Birinci soruda muhtarlardan mahallelerini tanımlamaları istenmiş; ortalama yaş aralığı, yaşam biçimi, mübadil durumu, sakinlerin uğraşları ve geçim kaynakları gibi konularda genel bilgi vermeleri beklenmiştir. İkinci soruda, mahallenin sosyo-ekonomik yapısını etkileyen unsurlar ele alınmış; halkevi benzeri sosyalleşme alanlarının varlığı, konser ve festival gibi etkinliklerin düzenlenip düzenlenmediği ile gelenek ve göreneklerin olup olmadığı sorgulanmıştır.

Üçüncü soruda muhtarlardan, mahallede yaşayan 65 yaş ve üzeri bireylerin günlük yaşam aktiviteleri ve zaman geçirme biçimlerine ilişkin bilgi vermeleri istenmiştir.

Dördüncü soruda ise mahalle sakinlerinin yaşlılarla bir araya gelme durumları ve birlikte nasıl vakit geçirdikleri sorulmuştur.

Gözlem formunun “Diğer” bölümünde, muhtarların mahalleleri ve sınırlarında yaşayan yaşlıların ihtiyaçlarıyla ilgili belirtmek istedikleri tüm konular yer almaktadır. Ayrıca, saha çalışmaları sırasında gözlemlenen ve araştırma için gelecekte veri sağlayacak notlar da bu bölümde kaydedilmiştir.

Yerinde gözlem çalışması aşamasında, araştırma kapsamındaki 9 mahalle tek tek ziyaret edilmiş, farklı noktalardan 610 fotoğraf çekilmiş ve gözlem yapılan mahallelerde algısal değerlendirmeler yapılmıştır. Bu değerlendirmede, 15 sıfat çifti kullanılarak mahalleler algısal açıdan incelenmiştir.

BULGULAR

Mahalle Profili

Güzelbahçe’deki mahalleler, mekânsal yapıları, tarihsel gelişimleri, coğrafi konumları ve nüfus dinamikleri açısından çeşitlilik göstermektedir. Geleneksel ve modern yapılar bir arada bulunurken, konut tipolojileri, yerleşim yoğunluğu ve fiziksel çevre özellikleri mahalleler arasında farklılık yaratmakta; kıyı şeridi, merkezi konum ve gelişim bölgesi olma gibi faktörler mekânsal örüntüleri şekillendirici rol oynamaktadır. Bu çeşitlilik, sosyal ve ekonomik yapılarla birlikte değerlendirildiğinde kentsel karakterin daha iyi anlaşılmasını sağlamaktadır.

Çalışma alanındaki mekânsal yapı değerlendirmeleri, mahallelerin fiziksel doku ve yerleşim özelliklerini yansıtan nitelikleriyle Çizelge 1’de sunulmuştur.

Mahallelerin tarihi geçmişi, geleneksel ve modern değerler arasındaki denge, göçün sosyal dokuya etkisi ve toplumsal katılımın mahalli düzeydeki şekillenmesine ilişkin veriler Çizelge 2’de sunulmuştur.

Çizelge 1. Mekânsal yapı değerlendirmeleri

Mahalle		Mekânsal Yapı
Adı	65 Yaş+ Nüfus	
Atatürk	469	Mahalle merkezi, geleneksel konut yapısının belirgin özelliklerini korurken; yeni gelişen yerleşim alanları, modern konut yapılarıyla farklılaşmaktadır. Genel olarak, özellikle eski yerleşim dokusunda dar sokak yapısının hâkim olduğu görülmektedir.
Çelebi	513	Girit mübadillerinin yoğun olarak yerleştiği geleneksel bir çekirdek alan bulunmakta olup, bu çekirdeğin çevresinde modern konut dokusunun giderek yaygınlaştığı görülmektedir.
Kahramandere	538	Mahallede site tipi konut yapılaşması ile geniş caddelerin belirgin olduğu bir kentsel doku gözlemlenmekte; villa ve apartman tipi modern konut yapıları yoğunlukla bulunmaktadır.
Maltepe	721	Sahil sınırında konumlanan mahallede, apartman tipi yapılaşmanın belirgin bir şekilde hâkim olduğu gözlemlenmektedir. Ancak bu apartmanlar, imar planı doğrultusunda en fazla üç katlı olacak şekilde inşa edilmiştir.
Mustafa Kemal Paşa	420	Yeni gelişim bölgesi olarak değerlendirilebilecek mahallede, düşük yoğunluklu ve parçalı bir yerleşim yapısı hâkimdir.
Siteler	537	Sahil şeridinde yakın olan mahallede, genel olarak site tipi ve bahçeli konutlar hâkimdir. Denize yakın bölgelerde 1-2 katlı villa tipi konutlar ön planda iken, daha iç kısımlarda site tipi apartman yapıları yaygınlaşmaktadır.
Yaka	98	Mahalle merkezinde yer alan geleneksel yapının çevresinde, modern ve site tipi konut yerleşimleri belirgin bir şekilde hâkimdir. Mahalle, coğrafi olarak geniş bir yayılım göstermemekte olup, sınırlı bir alanda yoğunlaşmaktadır.
Yalı	1180	Sahil mahallelerinden biri olan ve karma konut dokusuna sahip mahallede, 1-2 katlı yapılarla birlikte yüksek katlı yapıların da yer aldığı bir yerleşim dokusu gözlemlenmektedir.
Yelki	743	Bahçeli konutlar ve apartman yapılarının bir arada bulunduğu, dağınık bir yerleşim yapısı hâkimdir.

Mahallelerin ekonomik yapısı; gelir düzeyi, istihdam profili ve yerel üretim ilişkileriyle şekillenen sosyoekonomik kimliği yansıtmaktadır. Bu unsurlar mekânsal ve sosyal yapıyla etkileşim içerisinde olup, ekonomik çeşitlilik ile geçim stratejilerini anlamayı sağlamaktadır. Bu kapsamda ekonomik yapıya ilişkin veriler Çizelge 3’te yer almaktadır. Mekânsal, sosyal ve ekonomik unsurlar, karşılıklı etkileşim içinde mahallelerin dinamiklerini ortaya koymaktadır. Bu etkileşim, mekânsal özelliklerinden sosyo-ekonomik düzeylere kadar faktörlerin birbirini nasıl şekillendirdiğini gösterirken, ilçenin genel profiline dair kapsamlı analiz imkânı sunmaktadır.

Çizelge 2. Sosyal yapı değerlendirmeleri

Mahalle Adı	Sosyal Yapı		
	Tarihi Arka Plan	Göç Profili	Eğitim ve Kültürel Faaliyetlere Katılım
Atatürk	En eski yerleşim, Güzelbahçe'nin tarihsel ve kültürel kimliğini oluşturan kurucu merkez niteliğindedir.	Başta Ağrı ve Çorum illeri olmak üzere, çeşitli bölgelerden gelen yoğun iç göç hareketleri yaşanmıştır. Çeşitli bölgelerden genellikle emekli askerler ve memurlar tarafından gerçekleştirilen göç, bölgedeki demografik yapının şekillenmesinde önemli bir rol oynamış olup, yerleşim alanlarında özellikle bu kesime yönelik sosyal yapılar ve yaşam tarzları gözlemlenmektedir.	Kültürel etkinlik az ve katılım oranı düşüktür.
Çelebi	Girit mübadilleri yerleşimi, bölgenin geleneksel dokusunu yansıtan özgün bir yapılaşma ve sosyal yapıya sahip olup, bu dokuyu günümüze kadar korumaktadır.	Genel olarak diğer büyükşehirlerden gelen nitelikli göç hareketleri gözlenmiştir. Özellikle eğitimli bireylerin ve profesyonel grupların yerleşim alanıdır.	Bölgede yüksek dernek üyelikleri ve sanatsal kulüplere katılım, toplumun kültürel ve sosyal yaşamını zenginleştiren önemli unsurlar arasında yer almaktadır.
Kahramandere	Yeni yerleşim alanlarından biri olan mahallede, bölgenin modern yerleşim dokusunu oluşturmıştır.	Bölge, uluslararası göçmen akımlarının (özellikle İran ve Rusya'dan gelenler) yanı sıra, iç göç nedeniyle de demografik çeşitliliğini artırarak farklı kültürel ve sosyal yapıları bir araya getirmektedir.	Bölgede halk eğitim kurslarına yüksek oranda aktif katılım, toplumun eğitim ve kültürel gelişimine katkı sağlamakta ve bireylerin kişisel becerilerini geliştirmelerine olanak tanımaktadır.
Maltepe	Eski askeri yerleşim alanı, günümüzde elit bir mahalleye dönüşerek, modern konut yapıları ve üst düzey yaşam standartlarıyla dikkat çekmektedir.	Konya kökenli yerli halk ile İstanbul'dan gelen göçmenlerin bir arada yaşadığı bölge, iki farklı kültürel geçmişin harmanlandığı dinamik bir yerleşim yapısına sahiptir.	Bölge, yoğun katımlı folklor gösterileri, konserler ve uluslararası etkinliklerle kültürel çeşitliliğini sergileyerek, sosyal hayatın dinamik ve zengin bir şekilde şekillenmesine katkı sağlamaktadır.
Mustafa Kemal Paşa	Yeni gelişen yamaç alanında, heterojen bir yapılaşma gözlemlenmekte olup, farklı mimari stiller ve konut türlerinin bir arada bulunduğu bir yerleşim dokusu ortaya çıkmaktadır.	Semt evi kursları ve geleneksel uygulamalar, bölgedeki kültürel yaşamı orta düzeydestekleyerek, hem yerel halkın hem de göçmenlerin geleneksel becerilerini geliştirmelerine olanak tanımaktadır.	Bölgede, düşük ulaşım imkânları ve etkinliklere erişimin zayıf olması, sosyal ve kültürel katılımı olumsuz yönde etkilemektedir.
Siteler	Sahil bandında düz alanda konumlanan bölgede, yaşlı nüfusun yoğunluğu gözlemlenmekte olup, bu demografik yapı, yerleşim alanının sosyal ve mekânsal özelliklerini etkilemektedir.	Bölgede yerleşik emekli memurların yoğunluğu dikkat çekerken, dış göç oranı ise oldukça düşüktür.	Bölgedeki kültür evi ve düzenlenen pazar etkinlikleri, orta düzeyde kültürel etkileşim sağlayarak yerel halkın sosyal ve kültürel yaşamını desteklemektedir.
Yaka	Alevi-Tahtacı yerleşimi, kırsal dokusunu büyük ölçüde koruyarak, geleneksel yaşam tarzını ve kültürel özelliklerini günümüze taşımaktadır.	Karadeniz ve Erdek bölgelerinden gelen göç, yerleşim alanındaki demografik yapıyı çeşitlendirerek, farklı kültürel ve sosyal dinamiklerin bir arada var olmasına olanak sağlamaktadır.	Bölgede düzenlenen hamsi festivali ve çeşitli dernek etkinlikleri, orta düzeyde kültürel katılımı teşvik ederek, yerel halkın bir araya gelmesine ve sosyal bağların güçlenmesine katkı sağlamaktadır.
Yalı	Sahil mahallesinin balıkçılık ve tarım geçmiş, bölgenin ekonomik ve kültürel yapısını şekillendirerek, geleneksel yaşam biçimlerinin izlerini günümüzde de sürdürmektedir.	İstanbul, Ankara, Afyon gibi büyükşehirlerden gelen göç, bölgedeki nüfus yapısını çeşitlendirerek, sosyal ve ekonomik dinamiklerde değişimlere yol açmıştır.	Bölgede yüksek katımlı pazarlar, kadın kooperatifi faaliyetleri ve kültürel etkinlikler, toplumsal yaşamı zenginleştirerek, ekonomik ve sosyal kalkınmaya önemli katkılarda bulunmaktadır.
Yelki	Eski belde, kırsal kökenli yapılaşmasıyla dikkat çekmekte olup, geleneksel yaşam tarzını ve mimari dokusunu günümüze kadar korumaktadır.		

Çizelge 3. Ekonomik yapı değerlendirmeleri

Mahalle Adı	Sosyal Yapı	
	Açıklamalar	Yoğunluk
Atatürk	Geçmişte tarımla geçimini sağlayan yerel halk, günümüzde tarımdan uzaklaşmış; özellikle kadınlar, gündelik ev temizliklerine giderek gelir elde etmeye başlamıştır.	Düşük-Orta
Çelebi	Mahallenin üçte ikisi asker veya üst düzey yönetici emeklilerinden, üçte biri ise memurlardan oluşmaktadır; ayrıca bazı sakinler esnaflık yapmaktadır.	Orta-Yüksek
Kahramandere	Mahalle genellikle ticaretle uğraşan insanlardan ya da avukat, iş insanı, doktor vb. emeklilerden oluşmaktadır.	Yüksek
Maltepe	Genellikle toprak sahibi insanlar, askeri personel, doktor, avukat ve memurlar (genellikle dışarıdan gelen) ikamet etmektedir.	Yüksek
Mustafa Kemal Paşa	Mahallenin merkezinde gelir durumu düşük-orta seviyede iken yeni yerleşim gösteren yamaç kısımları yüksek gelir grubuna sahiptir.	Orta
Siteler	Mahallede genel olarak devlet memuru ve emekliler yaşamaktadır.	Orta
Yaka	Geçmişte halk geçimini mandalina ve zeytin bahçelerinde çalışarak sağlarken günümüzde aktif bir tarım faaliyeti bulunmamaktadır. Yöresel pazarda organik ya da el emeği ürün satışı yapanlar bulunmaktadır.	Düşük-Orta
Yalı	Özellikle Karadeniz'den gelenler genellikle balıkçılık yaparak geçimlerini sağlamaktadır.	Orta
Yelki	Yerli halkın küçük bir bölümü kendilerine ait arazilerinde bamy, bürölce, domates, biber gibi sebzeler yetiştirmektedir. Yetiştirdikleri sebzeleri Yelki Organik Pazarı'nda satışa sunarak geçimlerini sağlamaktadır.	Orta

MALKOÇ TRUE E, ALTUĞ TURAN İ, SÖNMEZ TÜREL H, KALAYCI ÖNAÇ A, GÖNÜLLÜ SÜTÇÜOĞLU G, ONAN A, KÜÇÜKERBAŞ EV, KARADAN D, ÜN E
65 Yaş ve Üzeri Bireylerin Yaşam Pratikleri ve Mahalle Sakinleri ile Etkileşimi

Yaşam pratikleri, bireylerin günlük alışkanlıkları, davranışları ve etkileşim düzenini ifade etmektedir. Mahalle sakinleriyle kurulan etkileşim, bu pratiklerin temel parçası olup toplumun sosyal yapısını şekillendirir. Mahalle, bireylerin sosyal ilişkilerini güçlendirdiği, kültürel değerleri paylaştığı ve toplumsal normları oluşturduğu ortak yaşam alanıdır. Bu etkileşim, güven, aidiyet ve dayanışmayı artırırken, sakinlerin yaşam pratikleri ve çevre tutumlarını da etkilemektedir.

Çizelge 4'te 65 yaş ve üzeri bireylerin yaşam pratiklerine ilişkin veriler yer almaktadır.

Aktivitelere katılım ve tercih edilen mekânlar, sosyalleşme süreçlerine dair temel verileri yansıtmaktadır. 65 yaş ve üzeri mahalle sakinlerinin katıldığı aktiviteler ile mekânsal kullanım tercihleri Çizelge 5'te sunulmuştur.

65 yaş ve üzeri bireylerin kuşaklar arası ve kendi aralarındaki etkileşimleri, sosyalleşmenin önemli bir parçası olup yaşlıların zaman, değerler ve yaşam algısını şekillendirmektedir. Çalışma alanındaki etkileşim biçimleri ve yoğunluklarına Çizelge 6'da yer verilmiştir.

Çizelge 4. 65 yaş ve üzeri bireylerin günlük ve geleneksel yaşam pratikleri

Mahalle Adı	Yaşam Pratikleri	
	Günlük	Geleneksel
Atatürk	Bölgede evde oturma alışkanlıkları ve kapı önü sohbetleri, komşuluk ilişkilerinin güçlü olduğu ve sosyal etkileşimin günlük yaşamın önemli bir parçası haline geldiği bir yaşam biçimini yansıtmaktadır.	Bölgede, sosyal bağların en çok güçlendiği anlar arasında sadece bayram iftarları yer almakta olup, bu etkinlikler toplumsal dayanışmayı pekiştiren önemli bir geleneksel ritüel olarak sürdürülmektedir.
Çelebi	Bölgede dernek faaliyetleri, koro çalışmalarına katılım, brîç oyunları ve sosyal sohbetler, toplumsal etkileşimi artıran ve yerel halkın kültürel yaşamını zenginleştiren etkinlikler olarak öne çıkmaktadır.	Bölgede kültürel miras bilinci oldukça yüksektir; yerel halk, geçmişin değerlerini koruma ve gelecek nesillere aktarma konusunda güçlü bir duyarlılığa sahiptir.
Kahramandere	Bölgede, kafede oturma alışkanlığı ve evcil hayvanlarla ilgilenme, sakinlerin günlük yaşamının bir parçası olarak sosyal etkileşimi teşvik etmekte ve toplumsal bağları güçlendirmektedir.	Bölgede sosyal izolasyon yaygın olup, komşuluk ilişkileri zayıflamış, bu da toplumsal etkileşimin azalmasına ve bireyler arasında daha sınırlı bir sosyal bağ oluşmasına yol açmaktadır.
Maltepe	Bölgede sahil yürüyüşleri ve hanımlar günü gibi etkinlikler, toplumsal dayanışmayı artıran ve sosyal etkileşimi teşvik eden önemli sosyal aktiviteler arasında yer almaktadır.	Bölgede folklor etkinlikleri, kültürel yaşamı zenginleştirirken, yaşlı bakım evlerinin yaygınlığı ise yaşlı nüfusun bakım ve sosyal destek ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik önemli bir hizmet sunmaktadır.
Mustafa Kemal Paşa	Bölgede kahvehane kültürü ve kadınların ev temizliği gibi günlük alışkanlıklar, toplumsal yaşamın ritmini belirlerken, sosyal etkileşimi de teşvik etmektedir.	Bölgede geleneksel çıratma, kına yakma ve yıkama gibi ritüeller, kültürel mirası yaşatan önemli gelenekler olup, toplumsal bağları güçlendiren ve kuşaklar arası kültürel aktarımı sağlayan etkinliklerdir.
Siteler	Bölgede evde zaman geçirme alışkanlığı ve sahil yürüyüşleri, sakinlerin günlük yaşamlarında hem içsel bir huzur arayışını hem de sosyal etkileşimi teşvik eden önemli aktiviteler arasında yer almaktadır.	Bölgede Hıdırellez kutlamaları, eski komşuluk bağlarını yeniden canlandırarak, toplumsal dayanışmayı güçlendiren ve kültürel değerlerin yaşatılmasına olanak tanıyan önemli bir geleneksel etkinliktir.
Yaka	Bölgede kapı önü sohbetleri ve bankta oturma alışkanlıkları, komşuluk ilişkilerini pekiştiren, sosyal etkileşimi artıran ve toplumsal bağları güçlendiren günlük ritüeller olarak öne çıkmaktadır.	Bölgede düzenlenen fuar etkinlikleri, özellikle helva dağıtımı gibi geleneksel ritüellerle zenginleşirken, Alevi ritüelleri de toplumsal yaşamın önemli bir parçası olarak kültürel mirası yaşatmaktadır.
Yalı	Bölgede kiraathane kültürü ve Güzbel Cafe gibi sosyal mekânlar, yerel halkın bir araya gelip sohbet ettiği, kültürel etkinliklere katıldığı ve toplumsal bağları güçlendirdiği önemli buluşma noktalarıdır.	Bölgede düzenlenen hamsi festivali ve pazar gelenekleri, hem yerel kültürün korunmasına katkı sağlamakta hem de toplumsal etkileşimi artırarak, bölgedeki sosyal bağların güçlenmesine olanak tanımaktadır.
Yelki	Bölgede kahve veya kafede oturma alışkanlıkları ve bahçe işleri, sakinlerin hem sosyal etkileşimde bulunduğu hem de doğayla iç içe vakit geçirdiği, günlük yaşamın vazgeçilmez birer parçası olarak toplumsal bağları güçlendirmektedir.	Bölgede çıratma gibi geleneksel ritüeller ve semt evi buluşmaları, kültürel mirası yaşatırken, yerel halkın bir araya gelerek sosyal bağlarını güçlendirdiği önemli etkinliklerdir.

Çizelge 5. 65 yaş üstü bireylerin aktiviteleri

Mahalle Adı	Aktiviteler	
	Etkinliklere Katılım	Mekânlar
Atatürk	Yerel etkinlik bulunmamakta olup diğer (Halk Eğitim, belediye vb.) etkinliklere katılım oldukça düşüktür.	Ev, kapı önleri, sokak
Çelebi	GÜLDER ve TEMAD dernekleri, okey, satranç vb. oyunlar, dağ sporlarına yatkınlık söz konusudur.	Dernek binaları, kulüpler ya da ev toplantıları
Kahramandere	Astsubaylar Derneği, Halk Eğitim kursları	Kiraathane, kafeterya ya da dernek binaları
Maltepe	Spor, müzik, konser, folklor vb. ulusal ve uluslararası faaliyetlere katılım söz konusudur.	GÜLDER ve Halk Eğitim Merkezi, kıyı şeridi, "Cavit'in Yeri" isimli mekân
Mustafa Kemal Paşa	Yelki Yöresel Pazarı, sosyal yardımlaşma derneği	Kiraathane, Yelki Yöresel Pazarı
Siteler	Yok denecek kadar az	Güzbel Cafe (yaz aylarında), site bahçeleri (yakın komşular)
Yaka	Cem Evi, Yöresel Pazar	Cem Evi çevresi, Yöresel Pazar ve kapı önü sohbetleri
Yalı	Gırgırcılar Derneği, Kooperatif Anneleri Derneği	Kiraathane ya da Güzbel Cafe
Yelki	YELÇEVKO, Yelki Kadın Kooperatifi	Kiraathane ya da kafeler (Değirmen Kafe), Yelki Pazaryeri ve Yelki Organik Pazarı, Semt Evi

Çizelge 6. 65 yaş üstü bireylerin etkileşim biçimleri

Mahalle Adı	Etkileşim Biçimleri		Etkileşim Yoğunluğu
	Kuşaklararası Etkileşim	Yaşlılar Arası Etkileşim	
Atatürk			Düşük
Çelebi	✓	✓	Yüksek
Kahramandere		COVID-19 sonrası etkileşim azalmıştır.	Orta
Maltepe	✓	✓	Yüksek
Mustafa Kemal Paşa	Nadir (Semt pazarlarında)		Orta
Siteler			Düşük
Yaka	Nadir (Semt pazarlarında)	✓	Orta
Yalı	Nadir (Semt pazarlarında)	✓	Orta
Yelki	Kısmen (Semt pazarlarında)	✓	Orta-Yüksek

Algısal Değerlendirme

Algısal değerlendirme, bireylerin çevreleriyle etkileşimlerini ve tepkilerini anlamaya yönelik bir yaklaşımdır. Bu süreç,

insanların mekân algılarını gözlemleyerek yaşam alanı deneyimlerini ortaya koymaktadır.

Araştırma alanları, 15 sıfat çifti kullanılarak algısal açıdan değerlendirilmiş ve veriler Çizelge 7'de sunulmuştur.

Çizelge 7. Mahallelere ilişkin algısal değerlendirmeler

•	Mahalle									○
	Atatürk	Çelebi	Kahramandere	Maltepe	Mustafa Kemal Paşa	Siteler	Yaka	Yalı	Yelki	
Kasvetli	•	•	•	○	○	○	○	○	○	Ferah
Can sıkıcı	•	•	•	○	○	○	○	○	○	İç açıcı
Dikkat dağıtıcı	•	•	•	○	○	○	○	•	•	Dikkat çekici
Gürültülü	○	○	○	○	○	○	○	•		Sessiz
Düzensiz	○	•	○	○	•	○	○	○	•	Düzenli
Oransız	○	•	○	○	○	○	○	○	○	Oranları iyi
Bakımsız	○	•	○	○	○	○	○	○	○	Bakımlı
Güvenilir değil	○	○	○	○	○	○	○	○	○	Güvenilir
Durgun	•	•	○	○	○	○	•	○	○	Hareketli
Geleneksel değil	○	○	•	•	○	•	○	•	•	Geleneksel
Rahatsız edici	•	•	•	○	○	○	○	•	•	Rahatlatıcı
Monoton	•	○	○	•	○	○	•	•	•	Canlı
Okunabilir	•	○	○	•	○	•	•	○	○	Karmaşık
Yeşil	○	○	•	•	•	○	•	•	○	Yeşil değil
Estetik	○	○	•	•	•	•	•	○	○	Estetik değil

Çizelgede verilen bilgilere ek olarak; Atatürk Mahallesi merkezde düzenli ve estetik olsa da dış bölümlerde bakımsızlık göze çarpmaktadır. Buna karşın özellikle çarşı bölgesi, mahalleye görsel bir değer katmaktadır. Çelebi Mahallesi genelde durgun, ana cadde ise hareketlidir. Çoğunlukla geleneksel konutlar hâkim olmakla birlikte bazı bölgelerde modern yüksek yapılar yer almaktadır. Kahramandere Mahallesi'nde yeni yerleşimler ferah ve düzenliken, ana yol çevresi yoğun trafik ve gürültü sorunları barındırmaktadır. Mahalle genel olarak bakımlı bir yapıya sahip olsa da, ara sokaklarda bakımsızlık ve yer yer âtil kalmış alanlar dikkat çekmektedir. Maltepe Mahallesi, Urla-Güzelbahçe-İzmir ana yol hattına yakınlığından dolayı

gürültülüken, ana yol hattına uzak bölgeler sakin ve sessiz bir çevre sunmaktadır. Mahalle geneli bakımlıken, sahil şeridinden uzaklaştıkça bakımsız bir görünüm göze çarpmaktadır. Mustafa Kemal Paşa Mahallesi, düzenli ve planlıken, muhtarlık binasının gerisinde kalan ara sokaklar oldukça bakımsızdır. İç çekirdekte geleneksel konut dokusu yerini modern ve çok katlı yapılaşmaya bırakmıştır. Yelki Mahallesi genel olarak sakin olmakla birlikte, muhtarlık meydanı bazı dönemlerde yoğun gürültü unsurları barındırmaktadır.

Ortak Sorun ve Potansiyellere Yönelik Gözlemler

Ortak sorunlar, toplumun karşılaştığı zorluklar; potansiyeller ise bu zorluklarla başa çıkma fırsatlarıdır. Bu kavramlar,

MALKOÇ TRUE E, ALTUĞ TURAN İ, SÖNMEZ TÜREL H, KALAYCI ÖNAÇ A, GÖNÜLLÜ SÜTÇÜOĞLU G, ONAN A, KÜÇÜKERBAŞ EV, KARADAN D, ÜN E mevcut durumların yanı sıra gelecekte geliştirilecek çözümler için temel oluşturmaktadır. Çalışma alanındaki müdahaleleri de şekillendirmektedir. Ortak sorunları ortak sorun ve potansiyeller Çizelge 8’de sunulmuştur. anlamak ve potansiyelleri keşfetmek, sürdürülebilir ve etkili

Çizelge 8. Ortak sorun ve potansiyeller

Mahalle Adı	Sorunlar		Gelişim Potansiyelleri
	Fiziksel	Sosyal	
Atatürk	Mahallede bakım eksikliği ve yeşil alan yetersizliği görülmektedir.	Mahallede dernek gibi sosyal etkileşim alanları yetersizdir ve yaşlılar evlerinde izole bir yaşam sürmektedir.	Merkezi konumda yer alması, meydan ve parkları potansiyel taşımaktadır.
Çelebi	Mahallede düzensiz bir yapılaşma söz konusudur.	Sosyal mekân eksikliği bulunmaktadır.	Mahallede aktif dernekler bulunmaktadır ve bu derneklerin düzenlediği aktivitelere katılım oranı yüksektir.
Kahramandere	Mahalle, ana yola yakınlığı nedeniyle gürültü sorunları yaşamaktadır ve özellikle ara sokaklar nispeten bakımsız durumdadır.	Genel olarak mahallede komşuluk ilişkileri zayıftır. Bireyselleşme ve sosyal izolasyon yaygınlaşmıştır.	Mahallede kültürel aktivitelere katılım oranı yüksektir ve bu faaliyetler mekânsal destekle daha da geliştirilebilir.
Maltepe	Mahallenin özellikle kuzey bölgelerinde bakım eksikliği görülmekte ve çeşitli imar kısıtlamaları bulunmaktadır.	Mahallede toplumsal izolasyon fazladır ve özellikle yaşlı bakım evlerine yönelim oldukça yüksektir.	Mahalle, sahip olduğu sahil ve plajlar başta olmak üzere çeşitli etkinlikler için yüksek bir potansiyele sahiptir.
Mustafa Kemal Paşa	Yeni gelişim alanı olarak değerlendirilebilecek bölgede, merkez ve yamaç arasında erişim eşitsizlikleri yaşanmakta olup, fiziki çeşitlilik açısından mahalle kısıtlıdır.	Mahallede gelir farklılıkları mevcut olup genellikle kadınlar düşük ücretli işlerde istihdam edilmektedir. Ayrıca sivil örgütlenme zayıftır.	Yelki Pazarı ve geleneksel yapılar aracılığıyla özellikle sosyal yapı geliştirilebilir.
Siteler	Mahallede ilçe ve il merkezine ulaşımında eksiklikler mevcut olup, kaldırım vb. yetersizlikler hâkimdir.	Mahallede teknoloji kullanımı zayıftır dolayısıyla bilgiye erişim düşük orandadır. Dernek vb. bir sivil kuruluş bulunmamaktadır.	Sahil, plaj ve park alanları kullanılarak bölge geliştirilebilir ve cazibesi artırılabilir. Güzbel vb. sosyal alanlar yaygınlaştırılabilir.
Yaka	Fiziksel erişimin sınırlı olduğu mahallede, yeşil alan kullanımı düşük olup, bu alanlar küçük bir iç çekirdek içinde sınırlı olarak yayılmaktadır.	Mahallede etkinliklerden haberdar olma oranı ve teknoloji kullanımı düşüktür; yaşlılar ise izole bir yaşam sürmektedir.	Cem Evi, yöresel pazar ve Alevi kültürü aracılığıyla yerel aidiyet duygusu geliştirilebilir.
Yalı	Mahalle, yoğun trafik ve yerleşim gürültüsü içinde kalmakta; yeşil alan kullanımı ve niteliği düşük olup, yoğun yapılaşma gözlenmektedir.	Mahallede sosyalleşme olanakları sınırlı olup, yaşlılar özelinde etkinlikler mahalle düzeyinde düzenlenmemektedir.	Mahalle, balıkçılık geçmişiye sahip olup, Güzbel gibi tematik alanlarla sosyal ve kültürel etkinlikler için potansiyel taşımaktadır.
Yelki	Mahallede düzensizlik ve meydanlarda gürültü sorunları bulunmaktadır.	Özellikle kadınlar daha izole bir yaşam sürmekte, yaşlılar ise yöresel pazar vb. faaliyetlere katılamamaktadır.	Kooperatifler, kadın projeleri ve yerel gıda festivalleri ile mahallede sosyal gelişim sağlanabilir.

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

SWOT Analizi

İncelenen dokuz mahallede yapılan SWOT analizine (Şekil 3) göre, güçlü yönler arasında canlı yerel pazarlar, korunmuş sahil şeridi ve kültürel değerler, bazı bölgelerde gözlemlenen güçlü sivil toplum yapısı ile estetik ve yaşanabilir mahalle dokuları öne çıkmaktadır. Bu unsurlar mahallelerin kimliğini ve sosyal bütünlüğünü desteklemektedir. Ancak, sosyal izolasyonun yaygınlığı, özellikle yaşlılar için sınırlı sosyal etkileşim alanları ve dijital teknolojiye erişim ve kullanım eksiklikleri sosyal uyum ve yaşam kalitesini olumsuz etkileyen temel sorunlardır. Öte yandan, mikroklima koşullarının tasarımsal müdahalelere uygunluğu, kadın emeği ve yaşlı deneyimlerine dayalı sosyal girişim potansiyeli

ile kamusal alanların sosyal etkileşim mekânlarına dönüşme kapasitesi önemli fırsatlar sunmaktadır. Bu fırsatların değerlendirilmesi ise kentleşme baskısı, artan kira fiyatları, yetersiz toplu ulaşım, mahalle-kent merkezi arasındaki fiziksel kopukluk ve kuşaklar arası etkileşim eksikliği gibi tehditlerin giderilmesini gerektirmektedir.

Analiz, mahalle ölçeğinde kapsayıcı, yerel potansiyeli önceliklendiren stratejik planlamanın önemini vurgulamaktadır. Yaş dostu kentler yaklaşımıyla uyumlu olarak, fiziksel çevre erişimini kolaylaştıran, sosyal katılımı teşvik eden ve kuşaklar arası etkileşimi güçlendiren planlama uygulamalarına ihtiyaç duyulmaktadır. Özellikle yaşlıların aktif katılımını sağlayacak mekânsal, sosyal ve dijital desteklerin artırılması hem bireysel yaşam kalitesini hem de

toplumsal bütünleşmeyi sürdürülebilir kılacak önemli adımlardandır. Yaş dostu ilkelerle şekillenen yerel müdahaleler, mahalle sosyal sermayesini güçlendirirken, demografik dönüşüme uyum sağlayan daha dirençli kentsel yapılar oluşturulmasına da katkı sağlamaktadır.

Şekil 3. SWOT analizi

Mahallelerin Yaşlı Dostu Dönüşüm Potansiyeli

Mahallelerin yaşlı dostu kentler ilkeleri çerçevesinde dönüşüm potansiyeli (Çizelge 9) incelendiğinde, fiziksel altyapı, sosyal katılım ve hizmetlere erişimde önemli farklılıklar görülmektedir. En yüksek potansiyele sahip Maltepe Mahallesi, sahil şeridi, etkin dernek yapısı ve yüksek halk katılımıyla yaşlı dostu dönüşüm için güçlü bir temel sunmaktadır. Bu mahallede fiziksel çevre, sosyal bütünleşmeyi destekler nitelikte olup, yaşlı bireylerin aktif katılımını teşvik edecek şekilde geliştirilebilir. Çelebi ve Yalı mahalleleri ise topluluk gücü, kooperatif yapıları ve yerel üretim kültürleri sayesinde yaşlıların ekonomik ve sosyal katılımına olanak sağlar; çevresel iyileştirme ve dijital desteklerle yaş dostu özellikler pekiştirilebilir. Siteler, Yalı ve Atatürk mahalleleri ise düşük potansiyel, sosyal izolasyon, erişim sorunları ve etkinlik eksikliği nedeniyle dönüşüm açısından daha fazla müdahale gerektirmektedir. Bu mahallelerde öncelikle erişilebilirlik artırılmalı, sosyal etkileşim alanları oluşturulmalı ve yaşlıların gündelik hayata katılımını kolaylaştıracak hizmetler sağlanmalıdır. Yaka ve Mustafa Kemal Paşa mahalleleri, kültürel miras ve geleneksel bağlar açısından potansiyele sahip olmakla birlikte, iletişim eksiklikleri ve altyapı sorunları yaşamaktadır. Bu mahallelerde dijital ve fiziksel altyapının güçlendirilmesi ve kuşaklar arası kültür aktarımını destekleyecek sosyal programlar oluşturulması yaşlı dostu kentleşme sürecine katkı sağlayacaktır.

Yaşlı nüfusun artmasıyla kentsel alanların erişilebilirliği, kullanım kolaylığı ve toplumsal kapsayıcılığı, sosyal sürdürülebilirliğin temel unsuru haline gelmiştir. Bu durum, yaşlıların günlük yaşamındaki fiziksel, sosyal ve ekonomik engellerin belirlenip yerel düzeyde etkili çözümler üretilmesini zorunlu kılmaktadır. Bu çerçevede, yaşlı dostu

kent yaklaşımı yalnızca bir hedef değil, aynı zamanda mekânsal planlamadan sosyal politikalara kadar kapsamlı bir vizyonun parçası olarak görülmektedir.

Araştırma bulguları, mahallelerin yaşlı dostu dönüşüm potansiyelinde belirgin farklılıklar olduğunu göstermektedir. Sosyal dayanışmanın güçlü, kültürel etkinliklerin yaygın ve sivil toplumun aktif olduğu mahallelerde dönüşüm için uygun zemin oluşurken; sosyal etkileşimin zayıf, fiziksel altyapının yetersiz ve erişim sorunlarının yoğun olduğu alanlarda daha kapsamlı müdahalelere ihtiyaç duyulmaktadır. Bu durum, standart uygulamalar yerine, her mahallenin bağlamına uygun, esnek ve yerel dinamikleri önceliklendiren planlama stratejilerinin önemini vurgulamaktadır.

Yaşlıların kentsel yaşama aktif katılımı için yalnızca fiziksel erişilebilirlik değil, aynı zamanda sosyal aidiyet, kuşaklar arası iletişim ve dijital erişimde güçlendirilmelidir. Bu nedenle yaşlı dostu kent vizyonu, mekânsal düzenlemelerin ötesinde sosyal bütünleşme ve hizmetlere adil erişimi sağlayan bütüncül politikalarla desteklenmelidir.

Sonuç olarak, yaşlıların ihtiyaçlarına duyarlı, kapsayıcı ve adil kent ortamları oluşturmak, tüm toplumu daha dirençli ve yaşanabilir bir geleceğe taşıyacak temel bir adımdır. Bu nedenle, her mahallenin potansiyel ve sınırlılıklarına göre erişilebilirlik, katılım, güvenlik ve destek hizmetleri odaklı farklılaştırılmış stratejiler geliştirilmelidir. Bu stratejiler, yaşlıların aktif, sağlıklı ve üretken yaşam sürmelerini sağlayarak sosyal bütünlüğü güçlendirecek ve sürdürülebilir kent vizyonuna katkıda bulunacaktır.

Çizelge 9. Mahallelerin yaşlı dostu dönüşüm potansiyelleri

Mahalle Adı	Potansiyel	Açıklamalar
Atatürk	★	Sosyal izolasyon ve düşük katılım yaygın olup altyapı eksiklikleri mevcuttur.
Çelebi	★★★★★	Dernekler ve topluluk gücü yüksektir, ancak çevresel iyileştirme ihtiyacı vardır.
Kahramandere	★★★★	Kurslar ve bireysel aktiviteler yoğun olarak düzenlenmekte, ancak sosyal bağlar zayıftır.
Maltepe	★★★★★	Mahallede sahil, canlı bir sosyal yaşam, yüksek halk katılımı ve etkin dernek yapısı bulunmaktadır.
Mustafa Kemal Paşa	★★★★	Yerel pazar ve geleneksel bağlar bulunmakla birlikte altyapı farklılıkları mevcuttur.
Siteler	★★★	Mahallede uzaklık, erişim ve etkinlik eksikliği söz konusudur.
Yaka	★★★★	Cem Evi ve pazar gibi sosyal unsurlar vardır, ancak sosyal medya ve iletişim zayıftır.
Yalı	★★★	Yoğun bir yaşlı nüfus bulunmaktadır; buna rağmen fiziksel ve sosyal kısıtlar fazladır.
Yelki	★★★★★	Kooperatifler, pazaryeri ve yerel üretim kültürü mevcuttur.

Mahallelere Özgü Stratejik Öneriler

Mahalle bazında geliştirilen mekânsal ve sosyal öneriler, yaşlıların yaşam kalitesini arttırıp sosyal hayata daha etkin katılımlarını sağlamada önemli temel oluşturmıştır. Bu öneriler, sadece yaşlı dostu çevreler yaratmakla kalmayıp, sosyal etkileşim ve toplumsal bağları güçlendirmeyi de hedeflemektedir.

Her mahallede yapılan stratejik düzenlemeler, yaşlıların daha bağımsız, erişilebilir ve sosyal bir yaşam sürmelerinde önemli bir rol oynamaktadır. Mekânsal ve sosyal düzenlemeler, yaşlıların fiziksel ve psikolojik iyilik halini desteklerken, toplumsal dayanışmayı pekiştiren fonksiyonel çözümler oluşturabilecektir. Böylece yaşlı dostu kentler, yaşlıların toplumsal katılımını artırarak sosyal bağları güçlendirmektedir. Mahallelere özgü öneriler Çizelge 10'da sunulmuştur.

Çizelge 10. Mahallelere özgü stratejiler

Mahalle Adı	Öneriler	
	Mekânsal	Sosyal
Atatürk	Parklar, meydan ve çarşı çevresi yeniden düzenlenmelidir.	Yaşlıların bir araya gelebileceği dernek, lokal vb. yerler açılmalı ve mahalle içi etkinlik günleri başlatılmalıdır.
Çelebi	Mevcut alanlar yenilenmeli, otantik pazaryeri mahalleye geri kazandırılmalıdır.	Koro ve sanat kulübü gibi faaliyetler için uygun mekân desteği sağlanmalıdır.
Kahramandere	Ara sokaklara erişilebilir kaldırım düzenlemeleri yapılmalıdır.	Site içinde sosyal birlikteliği artıracak projeler ve evcil hayvan etkinlikleri düzenlenmelidir.
Maltepe	Sahil bandı yaşlı dostu hale getirilmeli; gölgelikler, banklar ve yürüyüş yolları oluşturulmalıdır.	Yaşlı buluşmaları desteklenmeli, folklor festivali çeşitlendirilmelidir.
Mustafa Kemal Paşa	Yamaç kesimlerde ulaşım kolaylaştırılmalıdır.	Kadın emeğine dayalı mikro-kooperatif çalışmaları desteklenmelidir.
Siteler	Kaldırımların durumu iyileştirilmeli, market ve sağlık hizmetlerine erişim artırılmalıdır.	Dijital okuryazarlık atölyeleri açılmalı ve yaşlılar için teknoloji aracı kişi programları uygulanmalıdır.
Yaka	Cem Evi çevresi sosyal merkez haline getirilmelidir.	Alevi kültürü ekseninde kuşaklar arası etkileşimi sağlayacak etkinlikler düzenlenmelidir.
Yalı	Kıraathane dışında yaşlı kadınlara yönelik yeni kamusal alanlar oluşturulmalıdır.	Balıkçılık geçmişini yaşatmak amacıyla hikâye anlatımı ve bellek mekân projeleri geliştirilmelidir.
Yelki	Pazar alanı yaşlı dostu hale getirilmeli, gölgelik ve oturma alanları artırılmalıdır.	Çıratma Festivali organize edilmeli ve yaz dönemine yönelik etkinlik çeşitliliği artırılmalıdır.

Sonuç olarak, mahalle bazında yapılan mekânsal ve sosyal öneriler, yaşlıların yaşam kalitesini arttırmayı ve toplumsal katılımlarını güçlendirmeyi amaçlamaktadır. Bu öneriler, yaşlıların bağımsızlıklarını koruyarak daha erişilebilir ve

sosyal çevrelerde yaşamalarını sağlayacaktır. Mahalleye özgü stratejiler, yaşlıların fiziksel ve psikolojik iyiliğini desteklerken sosyal dayanışmayı da güçlendiren fırsatlardır. Mekânsal iyileştirmeler ve sosyal etkinliklerin çeşitlendirilmesi, toplumsal bağları pekiştirerek yaşlıların toplumla daha güçlü bağ kurmasını sağlamaktadır. Bu kapsayıcı yaklaşım, yaşlı dostu kent yaratırken, sosyal etkileşimi artırıp toplumsal dayanışmayı teşvik etmektedir.

TEŞEKKÜR

Bu makale, TÜBİTAK tarafından desteklenen; Ege Üniversitesi yürütücülüğünde ve İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi iş birliğiyle gerçekleştirilen 123O301 numaralı “İzmir İli Güzelbahçe Örneğinde Coğrafi Bilgi Sistemleri Destekli Yaşlı Dostu Bir Kent Modeli Önerisi” başlıklı COST (Bilim ve Teknolojide Avrupa İşbirliği) projesi kapsamında yürütülen gözlem çalışmalarının bir bölümünden elde edilen bulgulara dayanmaktadır.

REFERANSLAR

- Becerikli K, Bayram S (2024) Aktif Yaşlanma Politikalarının Yaşlı Dostu Kentler Bağlamında İrdelenmesi. *Bozok Journal of Engineering and Architecture*, 3(1): 12-20.
- Berber E, Saygı SK (2013) Tarih Öncesinden Günümüze Güzelbahçe Tarihi. Güzelbahçe Belediyesi Kültür Yayını. İzmir.
- Caner ÖC, Gözün G, Hilwah A, Gökçek M (2013) Yaşlı Dostu Şehirler: Kavramsal Çerçeve ve Örneklerle Değerlendirmeler. Güneş Tıp Kitabevleri. Ankara.
- Çetin S (2019) Yaşlılarda Yaşam Kalitesi ve Yaşlılık Algısında Sosyal Hizmetin Rolü: Ankara örneği. Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi, Sakarya.
- Güzelbahçe Belediyesi (2024) Güzelbahçe Tarihi. <https://www.guzelbahce.bel.tr/tarih/> (Erişim tarihi: 22/03/2025)
- Karakuş B (2015) Türkiye'de Yaşlılara Yönelik Kurumsal Bakım İhtiyacı. In: T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Türkiye'de yaşlılara yönelik kurumsal bakım ihtiyacı raporu, Ankara.
- Özkul M, Kalaycı I (2015) Aging Studies in Turkey. *Journal of Economy Culture and Society*, (52), 259-290.
- Şentürk Ü (2018) Yaşlılık Sosyolojisi: Yaşlılığın Toplumsal Yörüngeleri. DORA Basım-Yayın Dağıtım Ltd. Şti. Bursa.
- Turan M (2024) Kamusal Dış Mekânların Engelli ve Yaşlı Kullanıcılar Yönüyle İrdelenmesi: Güzelbahçe (İzmir) Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Ege Üniversitesi, İzmir.
- TÜİK (2022) İstatistiklerle Yaşlılar, 2021 <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Istatistiklerle-Yasli-lar-2021-45636> (Erişim tarihi: 21/02/2025)
- TÜİK (2024) İstatistiklerle Yaşlılar, 2023. <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Istatistiklerle-Yasli-lar-2023-53710> (Erişim tarihi: 20/08/2024)

Türk Dil Kurumu (2025) Genel Türkçe Sözlük: Yaş.
<https://sozluk.tdk.gov.tr/> (Erişim tarihi: 15/09/2024)
World Health Organization (2007) Global Age-Friendly Cities:
A Guide.

https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/43755/9789241547307_eng.pdf?sequence=1 (Erişim tarihi: 18/03/2024)